נתנה לחברו הוא מעל וחברו לא מעל בנאה בתוך ביתו ה"ז לא מעל עד שידור תחתיה בשוה פרוטה נטל פרוטה של הקדש ה"ז לא מעל נתנה לחברו הוא מעל וחברו לא מעל *נתנה לבלן אע"פ שלא רחץ מעל שהוא אומר לו הרי המרחץ פתוח לפניך הכנס ורחוץ *אכילתו ואכילת חברו הנייתו והניית חברו אכילתו והניית חברו הנייתו ואכילת חברו מצטרפין זה עם זה ואפילו לזמן מרובה: **גמ'** *מ"ש הוא ומ"ש חבירו אמר שמואל *בנזבר המסורות לו עסקינן: בנאה בתוך ביתו אינו חייב כו': למה לי עד שידור תחתיה כיון א) דשניה מעל *אמר רב *כגון שהניחה על פי ארובה וכיון דבני לה מיהת מעל לימא מסייע ליה לרב *דאמר רב *המשתחוה לבית אסרו אמר רב אחא בריה דרב איקא *הנאה הנראית לעינים אסרה תורה לימא מסייע ליה הדר בבית של הקדש כיון שנהנה ממנה מעל אמר ריש לקיש *התם בשהקדישו ולבסוף בנאו אבל בנאו ולבסוף הקדישו מאי לא מעל מאי איריא רהיט ותני הדר בבית של מערה לא מעל לימא הדר בבית של אבנים שבנאו ולבסוף הקדישו לא מעל אמרי הא פסיקא ליה הא לא פסיקא ליה:

הדרן עלך הנהנה

השליח *שעשה שליחותו בעל הבית מעל לא עשה שליחותו השליח מעל כיצד אמר לו תן בשר לאורחים ונתן להם כבד כבד ונתן להם בשר השליח מעל *אמר לו תן להם חתיכה חתיכה והוא אומר טלו (ו) *שתים והם נטלו שלש כולם מעלו:
גמ'

מ"ש· דכי נטלה הוא דלא מעל ומ"ש כי נתנה לחברו דמעל: בנזבר המסורות לו· ב] אותו אבן או אותו קורה עסקינן דכי נטלו הוא עדיין ברשותו הם וברשות הקדש נינהו כמתחלה אבל כי נתנה לחברו הרי שינהו מרשות הקדש לחול ומעל: כיון דשניה· ג] שפיתתה ותתכה או נמי שבנאה בבנין מעל שהרי שינה אותה: שהניחה על פי ארובה· כשהיא שלימה שלא ד] בנאה בנוס אלא הניח בעלמא הוא ועבד בה הלכך לא מעל עד שידור תחתיה בשוה פרוטה· (נ"א) כגון שסתם פי ארובה והיה פירות תחת הארובה ועכשיו נהנה ממנו ה] *הכי שאין הגשמים יורדים עליהם דכיון שהגין עליהן בשוה פרוטה מעל: וכיון דבני לה מיהא מעל·*(א)הכי קתני (לעיל) כיון דבנה מעל דאע"פ שמחוברת היא בבנין חשיב לה כתלוש ולית בה מעילה: לימא· מדהכא מעל דאע"ג דחיברו כתלוש (ג) דמי והיינו מסייע ליה לרב דאמר המשתחוה לבית אסרו דאע"ג דמחובר לקרקע הוא לענין עבודת כוכבים כתלוש דמי דאי אמרת כמחובר דמי לא אסריה דהכי גמרינן (ע"ז דף מה.) אלהיהם על ההרים ולא ההרים אלהיהם ואי אמרת כמחובר דמי לא נאסר דהוי דומיא דהר ואי כמחובר דמי נמי לענין מעילה לא אית בזה מעילה דהא אין מועלין במחובר (ג) לקרקע: לעולם אימא לך דהמשתחוה לבית לא אסרו דכמחובר דמי וה"נ כיון דבני לה בסיד כמחובר דמי ואי אמרת א"כ אמאי מועלין בה משום דהנאה הגלויה לעינים אסרה תורה במעילה וקורה זו שבנאה בבנין הנאה הגלויה לעינים היא ולהכי מועלין: לימא· מדאמרינן הכא דמעל אע"פ שבנאו כתלוש דמי מסייע ליה הדר בבית של הקדש מעל דכתלוש דמי: אמר ר"ש לקיש· לעולם אימא לך ביה כמחובר דמי ומהכא לא תסייע ואם אמרת א"כ אמאי מעל התם בשהקדיש האבנים והסיעם כשהן בתלוש ואח"כ בנאן דכיון דבשעת הקדש היה תלוש הלכך אע"ג דשוב בנאו דמחובר הוא יש בו מעילה: וקא דייק אבל בנאו ולבסוף הקדישו לאחר שהיה מחובר מאי לא מעל א"כ אמאי רהיט ותני הדר בבית של מערה של הקדש לא מעל: אמרי ו] ט'· הא ודאי ה"נ הוה מצי למיתני ז] דודאי לא מעל (ד) אבל מש"ה נקט בית של מערה משום דפסיקא ליה דלעולם לית בה מעילה להכי(א) ח] (פסיקא הכי (ה) בא ליה למיתנייה): בית של אבנים דעלמא לא פסיקא ליה· מילתא דיש הפרש בין בנאו ולבסוף הקדישו בין הקדישו ולבסוף בנאו להכי לא תנייה ולעולם דוקא הקדישו ולבסוף בנאו יש בו מעילה דכתלוש דמי:

הדרן עלך הנהנה מן ההקדש

השליח שעשה: לא עשה שליחותו· אלא שינה ממה שאמר לו בעה"ב השליח מעל: תן בשר· של [ב] הקדש אמר לו תן להם חתיכה חתיכה והוא אומר טלו ב'ב' והם נטלו ג'ג' כולן מעלו· בעה"ב מעל לפי שעשה שליחותו בחתיכה א' והשליח והאורחין מעלו שכל א' וא' הוסיף א' מדעתו: **גמ'**
מאן

לחברו שהוציאה מרשותו: **בנאה** בתוך ביתו הרי זה נמי מעל· מפורש בגמ' כגון שלא שינה אותה אלא הניחה ע"פ ארובה דלאו עשה בה שינוי קנאה הגזבר ויצאה לחולין: **נתנה** לבלן אע"פ שלא רחץ מעל. בפרק הזהב (ב"מ דף מח.) מייתי מינה סייעתא לר"ש לקיש *דאמרינן משיכה מפורשת מה"ת ודייק מינה דוקא בלן דלא מיתסרא משיכה אבל שאר בעלי אומניות לא מעל עד דמשיך ומ"מ לר' יוחנן דאמר דבר תורה מעות קונות לא מותיב מינה דמצי לאוקמא בבלן עובד כוכבים דהתם ודאי בשאר אומניות לא מעל עד דמשיך דכיון דבישראל מעות קונות בעובד כוכבים קונה במשיכה כדאית' בבכורות (דף יג.) לעמיתך לישראל בחדא ולעובד כוכבים בחדא ואפ"ה הוי סייעתא לריש לקיש דלכאורה לא משמע בבלן עובד כוכבים דומיא דלעיל דקתני נתנה לחברו דהתם בישראל מיירי מדקתני חברו: **שהוא** אומר לו הרי המרחץ פתוח הכנס רחוץ· כלומר הבלן יאמר אין הדבר מעכב בי שהרי הכל מוכן ואם כן קנה המעות:

אכילתו ואכילת חברו· פירוש אוכל בחצי פרוטה והאכיל לחברו בחצי פרוטה הנייתו והניית חברו כגון שסך עצמו בשמן של הקדש בחצי פרוטה וסך חברו בחצי פרוטה מצטרפין זה עם זה ואפילו לזמן מרובה ט]:

מאי שנא הוא ומאי שנא חברו· דכי נטל לא מעל י] כו' נתנה לחברו מעל יא] בנזבר המסורות לו יב] כולה כדפי' במתני': **למה** לי עד שידור· כיון דבנה מעל קס"ד השתא דבנאה מיירי יג] שפתתה ותיקנה הרי לך שעשה בה שינוי וקנאה ומשני אמר רב כשהניחה על פי ארובה פירוש כשהיתה מתוקנת מקודם לכן ולא עשה בה שום שינוי רק הניחה על פי ארובה יד] ומטיחה בטיט עד שנתחברה יפה טו] וכיון דבני ליה מיהא מעל בניתותא טז] כלומר לאחר שבנאה מועל בה אם דר תחתיה שוה פרוטה אע"ג דאין מעילה במחובר לקרקע היינו תלוש ולבסוף חיברו וקסבר הוי תלוש:

לימא מסייע לרב דאמר המשתחוה לבית אסרו· יז] דקא סבר תלוש ולבסוף חיברו הוי תלוש [ג] (וה"ה דהוה מצי לשנויי) ודחי ליה הנאה הגלויה לעינים אסרה תורה כלומר לעולם תלוש ולבסוף חיברו הוי מחובר ושאני הכא משום דהוה ליה הנאה הגלויה לעינים שהארובה נכרת היא מבחוץ: יח] **הדר** בבית של הקדש כיון שנהנה מעל. אלמא תלוש ולבסוף חיברו הוי תלוש יט] וה"ה דהוה מצי לשנויי הנאה הגלויה לעינים שאני ומשני אמר ר"ש לקיש התם כשהקדישו ולבסוף בנאו דהתם אפילו למ"ד הוי מחובר (ולא) מעל כ] כיון שהקדישו קודם כא] ותימה [ו]עי"כ לעיל דקאמר וכיון דבני מעל לימא מסייע ליה לרב אמאי לא דחי ליה ולאוקמא למתני' כשהקדישו ולבסוף בנאו [ה] אבל בנאו ולבסוף הקדישו לא אהני האי טעמא [וי"ל דאף דבנאו ואח"כ הקדישו ס"ל דלא מהני אלא משום הנאה הגלויה לעינים הוא דאסור] והשתא אתי שפיר דמייתי סייעתא מהדר בבית של הקדש ולא מצי לדחויי הנאה הגלויה לעינים שאני דקא סלקא דעתך השתא דמיירי בבנאו ולבסוף הקדישו דלא מהני ליה ההוא טעמא וכי דחי ר"ש לקיש כשהקדישו ולבסוף בנאו מטעם הנאה הגלויה לעינים הוא:

הדרן עלך הנהנה מן ההקדש

השליח שעשה שליחותו בעל הבית מעל· כדאמרינן לעיל באידך פירקין (דף יח:) דילפינן חטא חטא מתרומה: **אמר** לו תן בשר לאורחים ונתן להם כבד כבד ונתן להם בשר שליח מעל· דהרי לא עשה שליחותו של בעל הבית שלוה לו כב]:
מאן

הגהות צ"ק [א] חבינא ליה למתניה· [ב] הקדש הס"ד ואח"כ ד"ה אמר לו· [ג] וה"ה דהוה מצי לשנויי דהתם מיירי שעבדן לאבני בית כשהן תלושים ודחי ליה כו'· [ד] א"כ: [ה] וי"ל דהא דמשני הנאה הגלויה לעינים היינו כשהקדישו ולבסוף בנאו אבל בנאו ולבסוף הקדישו לא אהני· הלי טעמא והשתא אתי שפיר כו'·

שיטה מקובצת

א] דשניה' נ"א דבנה: ב] לו לשמור אותו: ג] דשינה שפיתתה ותתכה: ד] שלא חתכה ולא בנאה: ה] ממנו בהכי שאין הגשמים יורדים עליהם וכיון שהגין: ו] אמרי הא פסיקא דהא ודאי תיבת כו' ל"ש: ז] למיתני בנאו ולבסוף הקדישו דודאי: ח] להכי הביבא ליה למתני': ט] מרובה כדדרשינן צירוף המעילה לזמן מרובה: י] מעל וכי נתנה תיבת וכו' נמחק: יא] מעל הלא הוא כיון דאגבהית קניה ומשני בנזבר: יב] לו עסקינן דמעיקרא ברשותיה מונחת ואותו אבן הוא ברשות הקדש עד שיתננת לחברו ופי' דרישא דקפלא מדנהנה וקרדום לא מחייבא מעילה רק בהנאה כדאמר במתני' דמיירי בנזברית ונתנה (קפלא וטבעת) [טבעת בידה וקפלא] בצוארה ומיירי בנזברית דאל"כ משעת הגבהה ונטילת קנייה ובלא הנאה הוי מחייבי כדאמר הכא והא דלא פריך תלמודא גבי רישא י"ל דנזבר עד לבסוף א"נ י"ל דברישא אכתי לא שמעינן דשייכי מעילה דשינוי רשות בלא הנאה אבל בסיפא דמחייב בנתינה משום הוצאה ושינוי רשות בלא הנאה לכך פריך שפיר מה לי הוא ומה לי חבירו' כ"נ למהרי"ם ותיבות כולה כדפי' (לעיל) נמחק: יג] מיירי שפיתתה ותיקנה: יד] ומרחה בטיט תיבת ומטיחה נמחק: טו] יפה הס"ד ומה"ד וכיון דבני לה מיהא ואות י' נמחק: טז] בגירותא ומילתא באפיה נפשיה כלומר: יז] אסרו אלמא כתלוש חשבינן ליה לענין עבודת כוכבים דאי לאו הכי הא כתיב אלהיהם על ההרים ולא ההרים אלהיהם ודחי ומתיבת דקא עד תיבת ודחי ליה כו' נמחק: יח] מה"ד לימא מסייע ליה הדר: יט] מתיבת וה"ה עד תיבת ומשני אמר ר"ל נמחק: כ] מעל מ"מ כיון: כא] קודם אבל להבדיל בין טמא לטהור האיסור לא בא אלא לאחר שהוא מחובר השתחוה לבית עשויה וא"ת אמאי לא משני הנאה הנראה לעינים אסרה תורה כדמשני לעיל וי"ל דהיא היא דהך לעיל הנאה הנראה לעינים כלומר שנראה לעינים בתלוש משהקדיש אסרה תורה והיינו הקדישו ולבסוף בנאו ולהכי פריך בתר הכי לימא מסייע ליה הדר בבית של הקדש כיון שנהנה ממנו מעל ובהתמא מיירי שהקדישו לאחר שבנאו וא"כ אינו נראה לעינים בתלוש ומשני כשהקדישו ולבסוף בנאו שנראה ההקדש בתלוש והיא היא אלא דמר משני בהאי לישנא ומר משני בהאי לישנא והאי דקאמר שהקדישו ולבסוף בנאו אינו כי אם ליתוי בעלמא דאמת הוא דמועלין בכל תלוש ולבסוף חברו אפילו בנאו ואח"כ הקדישו כדמוכח בערכין בפרק האומר משקלי עלי הס"ד ומה"ד מערה היא עשויה מעולם והיינו מילתא דפסיקא ליה דלעולם הוי בנאו ואח"כ הקדיש הס"ד מתיבת ותיבות עד סת"ם נמחק: כב] לו הס"ד ומה"ד כולם מעלו בעל הבית שהיה אחד מדעתו ושליח מעל בשניה והאורחים בשלישית· הס"ד:
אמר

רבינו גרשום

שות חצי פרוטה: ופגם בכחצי פרוטה· שקרע בו ופגמו כשיעור חצי פרוטה: או שנהנה בשות פרוטה בדבר אחר בדבר שיש בו פגם ולא פגם ופגם בשוה פרוטה בדבר אחר' כגון שסך משקה קדש ולא נהנה הרי זה לא מעל: עד שיהנה בשוה פרוטה ויפגום שוה פרוטה בדבר אחד' תאי תנא. סבר דומיא דתרומה: ואין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בבהמה וכלי שרת בלבד דהני לאו לדמים לפדייה קיימי ולאו בר איפגומי נינהו שאפילו רכב אחד ע"ג בהמה והכחישה או תלש צמרה עדיין ראויה היא לקרבן ויש בה מועל אחר מועל וכן שתה אחד בכוס של זהב אפילו אם פגמו ופיתחו כיון דקדושת הגוף הוא ולא לפדייה קאי ראוי הוא עדיין לשירות ויש בו מועל אחר מועל: רבי אומר דבר שאין לו פגם· שאינו נפסל אפילו פגמו דהיינו כל דבר שאין לו פדיון כי הני דאמרן ודכוותיהן יש בו מועל אחר מועל: קסבר בעניינא דבהמה כתיבה מעילה· ולא בשאר מילי דכתיב באיל האשם גבי מעילה: ור' נחמיה· דמרבי נמי כלי שרת: אמר לך· מק"ו אירבו אם אחרים מביאין לקדושתן כלומר כיון דכלי שרת חמירי כ"כ דמביאין אחרים לקדושה דהכי אית לן דכל מילי מתקדש בכלי שרת: הוא עצמו כלי שרת לא כ"ש· כגון כוס של זהב אינו דין שיביא עצמו לקדושה לכך שיהא בו מועל אחר מועל: איכא בינייהו עצים דת"ר האומר הרי עלי עצים לא יפחות משני גזירין כו'· א] במס' מנחות הא ברייתא בפרק הקומץ תנינא ומעונין מלח ומעונין תנופת למעטא דרבי כשאר קרבן הואיל ומיקרו קרבן: ולדברי רבי אותו קרבן עצים מעונין עצים אחרים· להקטירן בהן כשאר קרבן: וצריכין קמיצה· שיקח מהן מעט מקומצו ויקטיר תחלת הואיל ומקיש להו למנחה למלח ולתנופה צריכין (הכי) נמי קמיצה [והכא] איכא בינייהו עצים לטעמא דרבי דאמר איקרו קרבן קדשי קדושת הגוף כמו בהמה ויש בהו מועל אחר מועל אם ישב אחד עליהן וחזר וישב אחר עליהן יש בהן מועל אחר מועל ות"ק סבר לא איקרו קרבן לקדושת הגוף ליקרב אלא לדמים ולית בהו מועל אחר מועל: רב פפא אמר קדשי מזבח כו' איכא בינייהו· דתניא קדשי המזבח תמימה ונעשה בעל מום ועבר ושחטן קודם פדייה: רבי אומר יקברו' משום דקסבר דבעו העמדה והערכה ולא אפשר דמתו הלכך יקברו דכיון דלא הוו חזו בר פדייה הלכך יש בהן מועל אחר מועל הנהנה מהן לאחר שחיטה: והכ"א יפדו' דלא בעי העמדה והערכה וכיון דקדושת דמים ניתנו אין בו מועל אחר מועל"): נתנה לחברו הוא מעל' שהוציאה לחולין: נתנה לבלן' כדי שיניחנו לרחוץ בבית המרחץ: אכילתו ואכילת חבירו כו' כדפרשינן לעיל בגמ': בנזבר המסורות לו' לשמור אותו אבן או קורה עסקינן דכי נטלו עדיין הן ברשותו וברשות הקדש כמתחלה אבל כי נתנה לחברו הרי כבר שינהו מהקדש לחולין ומעל: כיון דשניה' ששיפה ותתכה מעל דהא שינה: א"ר פפא כגון שהניחה על פי ארובה' כשהיא שלמה שלא חתכה הלכך לא מעל עד שידור תחתיה בשוה פרוטה וכיצד נהנה בה כגון שסתם בה פי ארובה והיו פירות תחת הארובה ועכשיו מועיל להן שאין הגשמים נוטפין עליהן כיון שהגין עליהן בשוה פרוטה מעל: וכיון דבני לה מיהת מעל' הכי קא פריך אכתי אפילו לא חתכה ועדיין היא שלימה אמאי קתני עד שידור תחתיה מכל מקום כיון דבני לה מיהת שחיברה בבנין בסיד ובאבנים הרי מעל שאין לך שינוי גדול מזה: [illegible]

כד ב מיי' שם פ"ט הלכה ג
כה ג מיי' שם פ"ז הלכה ד [illegible]
כו ד מיי' שם הלכה ח
כז ה מיי' פ"א מהלכות עבודת כוכבים הלכה ד טוש"ע י"ד סימן קמה סעיף ג:
כח ו מיי' פ"ו מהלכות מעילה הלכה ה
א ז מיי' פ"ז מהלכות מעילה הלכה א:

[חגיגה יח.]

ב"מ מח.
נזיר מ"ו
[לעיל יח:] [נכבי ג"ק]
[חגיגה י:]
[ב"ק כ: וכס איתה בנס שמואל]
ע"ז מז: [חולין מו.]
[ב"ק קא.]
נדרים לג. חגיגה י: כתובות נח: קדושין מב:
כתובות נח:
נ"א שתים שלש והם נטלו ג' ג'